

OLAY I

Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası siciline kayıtlı Akkuş Kerestecilik A.Ş., Hamburg'da mukim Alman şirketi DBF Baumarkt GmbH şirketi ile 09/08/2023 tarihinde birtakım yapı malzemelerinin 300.000 € karşılığında satımı hususunda yazılı bir sözleşme imzalamıştır. Sözleşme uyarınca Akkuş AŞ, 09/10/2023 tarihine kadar üstlendiği edimleri yerine getirecek, DBF GmbH ise tek seferde 15/08/2023 tarihine kadar ödemeyi gerçekleştirecektir. DBF GmbH 15/08/2023 tarihinde 300.000 € ödemeyi Akkuş AŞ'ye havale yoluyla gerçekleştirmiştir. 25/09/2023 tarihinde 120.000 € fatura bedelli emtia DBF GmbH'ye teslim edilmiştir. 11/12/2023 tarihinde DBF GmbH, Akkuş AŞ'ye Türkiye'deki avukatı aracılığıyla çektiği ihtarla teslim edilmeyen emtialar bakımından sözleşmeden kısmen döndüğünü, ödediği paranın ödeme tarihinden itibaren iadesini, ödemenin yaptığı tarihten itibaren % 15 faiz oranının işletileceğini ihtar etmiştir. Akkuş AŞ ise, 07/10/2023 tarihinde kalan emtiaların da teslim edildiğini, teslimatın DBF GmbH'nin birçok işinde taşeron olarak kullandığı ABC GmbH şirketine yapıldığını, 180.000 € bedelli faturayı, CMR taşıma belgesini, çeki belgesini, menşe şahadetnamesini, Tomruk Bitki Sağlığı Sertifikasını da eklemek suretiyle cevaben ihtar etmiştir. Söz konusu belgeler incelendiğinde, gerek emtianın özellikleri gerek hacmi bakımından birbiriyle tutarlı olduğu görülmüştür. Taraflar arabuluculuk görüşmelerinde de anlaşamayınca DBF GmbH, Akkuş AŞ'ye Trabzon Asliye Ticaret Mahkemesi'nde 180.000 € asıl alacak ve yıllık % 15 üzerinden işlemiş faiz olmak üzere alacak davası yöneltmiştir. DBF GmbH ısrarla kendisine teslimat yapılmadığını, aralarındaki sözleşmede başka bir şirkete emtia teslim edileceğine dair bir kaydın bulunmadığını ileri sürmektedir. Her iki taraf da dava dilekçesinde dayandıkları belgeleri yeminli tercümanlar tarafından Türkçe'ye çevrilmiş hallerini onaylatmak suretiyle eklemişlerdir. DBF GmbH dosyaya ayrıca apostil şerhli ticaret sicil kayıtlarını sunmuştur. Sözleşmenin giriş kısmında DAP-Hamburg (Incoterms 2020) ifadesi yer almaktadır. Sözleşmenin son maddesinde uyuşmazlığa Türk Hukuku'nun uygulanacağı yetkili mahkemenin de Samsun Mahkemeleri olduğu kaydına yer verilmiştir.

- 1-) a-) Somut uyuşmazlığa hangi hukuk kurallarının uygulanacağını gerekçesiyle açıklayınız.
- b-) Taraflar hukuk seçimi yapmış olmasalardı "a" şikkına vereceğiniz cevap değişir miydi?
- 2-) Davanın Samsun Ticaret Mahkemesi'nde açılabilmesinin mümkün olup olmadığını gerekçesiyle açıklayınız.
- 3-) Tarafların sözleşmede uyuşmazlığın Hamburg Mahkemelerinde çözüleceğine ilişkin bir kayda yer verip veremeyeceklerini gerekçesiyle açıklayınız.
- 4-) Sözleşmede yer alan DAP-Hamburg (Incoterms 2020) kaydının taraftar nezdinde doğurduğu yükümlülüklerinin neler olacağını ana hatlarıyla açıklayınız.
- 5-) Şayet sözleşmede FCA-Trabzon (Incoterms 2020) kaydı yer alsaydı, tarafların yükümlülüklerinin neler olacağını ana hatlarıyla açıklayınız.
- 6-) Davanın taraflarının iddialarını ve taleplerini dikkate alarak davacının iddiasının haklı olup olmadığını inceleyiniz.

OLAY II

Antalya Ticaret ve Sanayi Odası siciline kayıtlı AFT GIDA A.Ş., İngiltere’de mukim İngiliz şirketi TRC Food Co. şirketi ile 10/03/2024 tarihinde birtakım narenciye ürünlerinin 100.000€ karşılığında satımı hususunda yazılı bir sözleşme imzalamıştır. Ödemenin 30/03/2024 tarihinde yapılacağı kararlaştırılmıştır. Narenciyeler 15/03/2024 tarihinde AFT GIDA A.Ş. tarafından usulüne uygun şekilde gemiye yüklendikten sonra 16/03/2024 tarihinde taşıyana izafe edilebilecek bir kusur sebebiyle yolda zayi olmuştur. Zayi olan narenciyeler sebebiyle İngiliz şirket ödeme yapmaktan imtina etmektedir, AFT GIDA A.Ş ise vadesinde ödeme yapılmaması sebebiyle dava açmayı planlamaktadır.

Sözleşmenin giriş kısmında FOB-ANTALYA (Incoterms 2020) ifadesi yer almaktadır. Sözleşmenin son maddesinde uyuşmazlığa Türk Hukuku’nun uygulanacağı yetkili mahkemenin de Antalya Mahkemeleri olduğu kaydına yer verilmiştir.

1-) Sözleşmenin taraflarının taleplerini dikkate alarak zayi olan narenciyeler için ödeme yapıp yapılmayacağını gerekçeli şekilde inceleyiniz.

2-) Sözleşmede CIF-LONDON (Incoterms 2020) kaydı yer alsaydı ilk soruya vereceğiniz cevap değişir miydi?